

ВИПРАВНИЙ ЦЕНТР – крим.-виконавча установа, в якій виконується покарання у виді обмеження волі стосовно осіб, засуджених за злочини невеликої та середньої тяжкості, а також засуджених, яким даний вид покарання призначено відповідно до ст.ст. 82, 389 КК України (заміна невідбутої частини покарання більш м'яким або ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі) без ізоляції від сусп-ва в умовах здійснення за ними нагляду з обов'язковим залученням до праці.

Завданнями **В. ц.** є: а) організація виконання покарання у виді обмеження волі та забезпечення оптимальних умов відбування покарання засудженими з метою їх виправлення і ресоціалізації; б) запобігання вчиненню засудженими нових злочинів; в) забезпечення правопорядку і законності, безпеки засуджених, а також персоналу, посадових осіб і громадян, які перебувають на їх території; г) залучення засуджених до суспільно корисної праці з урахуванням їх стану здоров'я, заг. і профес. рівнів; д) забезпечення охорони здоров'я засуджених; е) здійснення оперативно-розшукової діяльності відповідно до зак-ва.

В. ц. має територію і межу. Територія **В. ц.** – це встановлена за проектом забудови земельна ділянка, на якій розміщені житлова та виробнича зони з розташованими на них об'єктами, що є на балансі установи. Територія з метою недопущення проходу сторонніх осіб та забезпечення збереження матеріальних цінностей, що на ній розміщені, обладнується огорожею суцільного заповнення з інженерними засобами та контрольно-пропускним пунктом. На території **В. ц.** обладнуються чергова частина, гуртожитки, їдальня, лазня з пральною, дезкамерою та сушильною, амбулаторія зі стаціонаром, ларьок, перукарня, приміщення для зберігання постільних речей, спецодягу та особистих речей засуджених, майстерня з ремонту одягу та взуття, кабінети для начальника **В. ц.**, його заступників, начальників відповідних служб, кімнати виховної роботи, спортивний майданчик, дисциплінарний ізолятор, виробни-

чі об'єкти. Приміщення дисциплінарного ізолятора відгороджується від інших споруд парканом суцільного заповнення.

Межа **В. ц.** устанавлюється наказом начальника управління (відділу) центрального органу виконавчої влади, що реалізує держ. політику у сфері виконання крим. покарань в АРК, областях, м. Києві та Київській обл. за погодженням з органами місцевого самоврядування з урахуванням особливостей установи, та проходить по межі населеного пункту, але в радіусі не більше 5 кілометрів від території **В. ц.** Межа **В. ц.** для засуджених, які проходять стаціонарне лікування або медичний огляд у держ. або комунальних закладах охорони здоров'я, встановлюється по території цього закладу. Межа **В. ц.** для засуджених, які працевлаштовані на контрагентських або виробничих об'єктах, устанавлюється по території відповідного об'єкта. Про встановлені межі **В. ц.** засудженим оголошується під розписку, що долучається до їх особових справ.

Засуджені відбувають покарання у **В. ц.**, як правило, у межах адм.-тер. одиниці відповідно до їх місця проживання до засудження. Якщо на території проживання засуджених відсутній **В. ц.**, то вони направляються у **В. ц.** іншої адм.-тер. одиниці.

Направлення засуджених до **В. ц.** можливе у двох формах: самостійно і під вартою. За заг. правилом, особи, засуджені до обмеження волі, прямують до місця відбування покарання самостійно, але за рахунок д-ви. Крим.-виконавча інспекція згідно з вироком суду вручає засудженому припис про виїзд до місця відбування покарання, і не пізніше трьох діб із дня одержання припису засуджений зобов'язаний виїхати до місця відбування покарання і прибути туди відповідно до вказаного в приписі строку. В окремих випадках суд, враховуючи особистісні дані засудженого, окремі обставини крим. справи або невиїзд до **В. ц.** без поважних причин, може направити засудженого до місця відбування покарання у порядку, встановленому для осіб, засудже-

них до позбавлення волі. У таких випадках засуджений звільняється з-під варти при прибутті до **В. ц.**

Приймання засуджених до **В. ц.** здійснюється комісією під керівництвом начальника установи. Усі новоприбулі до **В. ц.** засуджені тримаються в окремих приміщеннях, де протягом 14 діб проходять медичне обстеження для виявлення інфекційних та ін. захворювань, а також первинне психолого-педагогічне та ін. вивчення. В цей час вони до праці не залучаються, приймання їжі для них організовується окремо від ін. засуджених.

У разі неприбуття засудженого до місця відбування покарання органом внутр. справ за поданням крим.-виконавчої інспекції оголошується його розшук. Після затримання засуджений направляється до місця відбування покарання в порядку, встановленому для засуджених до позбавлення волі.

Лит.: Кримінально-виконавчий кодекс України : наук.-практ. комент. / за заг. ред. В. В. Коваленка, А. Х. Степанюка. – К., 2012; Лисодед О. В. Еволюція виконання покарання у виді обмеження волі на пострадянському просторі // Питання боротьби зі злочинністю. – 2012. – Вип. 23.

О. В. Лисодед